

EVROPSKÁ UNIE

Výbor regionů

COTER-IV-010

**72. plenární zasedání
28. a 29. listopadu 2007**

**STANOVISKO
Výboru regionů
k
ZELENÉ KNIZE O APLIKACÍCH DRUŽICOVÉ NAVIGACE**

VÝBOR REGIONŮ

- považuje vlastní evropský navigační systém Galileo za nezbytný vzhledem k tomu, že se jedná o projekt, která má z hlediska hospodářského, společenského a bezpečnostního rozvoje zcela strategický význam;
- je přesvědčen, že systém Galileo významně přispěje k nové lisabonské agendě pro vytváření růstu a zaměstnanosti, a tím i ke zvýšení územní soudržnosti;
- věří, že Galileo napomůže lepšímu řízení všech druhů dopravy ve městech a regionech. Bude možné přesněji připravit povodňové a jiné modely krizového řízení, řídit záchranné práce, sledovat změny životního prostředí. V kombinaci s mapovými systémy sítí a podloží se bude lépe plánovat územní rozvoj a stavby, výrazně se zvýší mobilita handicapovaných osob atd. Evropský družicový navigační systém zadá podněty k trvalé inovaci;
- zdůrazňuje, že Galileo má potenciál stát se skutečně praktickým inkubátorem pro vlastní realizaci Lisabonské strategie;
- domnívá se, že by bylo nanejvýše vhodné zřídit evropskou agenturu na podporu tvorby aplikací a propagaci projektu Galileo. Tato agentura by měla mít k dispozici finanční nástroj (venture capital) na podporu malých a středních podniků pro tvorbu aplikací;
- věří, že je třeba vytvořit celoevropský systém propagace, pobídek a vzdělávání, jelikož pouze koordinovaný přístup může přinést potřebný efekt;
- je připraven převzít roli prostředníka a koordinátora mezi Evropskou komisí, příslušnými orgány systému Galileo a místními a regionálními samosprávami.

CdR 96/2007 fin EN/CS-MP/mh EN-RD/PP/mh EN-RD/PP/jv

Zpravodaj

pan Petr Osvald (CZ/SES), člen zastupitelstva města Plzně

Odkaz

Zelená kniha o aplikacích družicové navigace
KOM(2006) 769 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Hlavní sdělení

1. Na tom, jak přesně jsme schopni určit polohu a čas, závisí kvalita veškerých našich rozhodnutí;
2. považuje vlastní evropský navigační systém Galileo za nezbytný vzhledem k tomu, že se jedná o projekt, která má z hlediska hospodářského, společenského a bezpečnostního rozvoje zcela strategický význam. Navigační systémy se v blízké budoucnosti stanou nedílnou součástí našeho života podobně jako mobilní telefony nebo internet. Přestože jejich stěžejní uplatnění spatřujeme momentálně převážně v dopravě, v kombinaci s doplňkovými systémy (mapy atd.) výrazně ovlivní i řadu dalších našich činností od územního plánování přes ochranu životního prostředí, krizové řízení, stavebnictví až po zemědělství;
3. považuje za strategicky, ale i politicky a hospodářsky nevýhodné, aby byly evropské regiony závislé na vojenském systému jiné mocnosti. (GPS – USA, GLONAS – Rusko, Compass/Beidou – Čína);
4. je přesvědčen, že systém Galileo významně přispěje k nové lisabonské agendě pro vytváření růstu a zaměstnanosti, a tím i ke zvýšení územní soudržnosti;
5. očekává, že se Galileo stane novým nástrojem dalšího rozvoje a zvýšení konkurenceschopnosti v evropských regionech. Ve městech a regionech napomůže lepšímu řízení všech druhů dopravy. Bude možné přesněji připravit povodňové a jiné modely krizového řízení, řídit záchranné práce, sledovat změny životního prostředí. V kombinaci s mapovými systémy sítí a podloží se bude lépe plánovat územní rozvoj a stavby, výrazně se zvýší mobilita handicapovaných osob atd. Evropský družicový navigační systém zadá podněty k trvalé inovaci;

Význam pro Výbor regionů

6. si uvědomuje, že program Galileo představuje významný krok na cestě rozvoje evropských regionů. Cíle této iniciativy jsou v souladu s hlavními prioritami VR. Prostřednictvím Galilea lze dosáhnout například vyšší bezpečnosti a plynulosti všech druhů dopravy, kvalitnějšího monitorování životního prostředí a jeho změn, lepší prevence krizových situací, účinnější koordinace krizového řízení a přesnějších, rychlejších a účinnějších zásahů. GNSS zkvalitní prostorové plánování, přípravu, realizaci a sledování staveb, zvýší mobilitu handicapovaných osob a sníží poruchovost energetických sítí. Pokud bude přípravě a provozu Galilea věnována patřičná pozornost, úsilí a koordinace, odstartuje tento projekt novou vlnu inovací, výzkumu, vývoje a uplatnění nových technologií v průmyslu i v každodenním životě. Stane se tak

silným nástrojem zvýšení konkurenceschopnosti jednotlivých evropských regionů a Evropské unie jako celku;

7. zdůrazňuje, že Galileo má potenciál stát se skutečně praktickým inkubátorem pro vlastní realizaci Lisabonské strategie. Je však nezbytné, aby do tohoto procesu byly aktivně zapojeny nejen všechny členské země, ale i všechny evropské regiony. Na míře zapojení a zainteresovanosti místních a regionálních subjektů závisí úspěšnost tohoto projektu. Galileo v regionech vytvoří řadu nových zajímavých obchodních příležitostí pro místní a regionální zainteresované strany, jako jsou malé a střední podniky. Mimo jiné prohloubí v regionech partnerství mezi místní a regionální samosprávou, podnikatelskými subjekty, vědeckými a výzkumnými institucemi a občany. Pokud bude projekt Galileo ve všech aspektech vyváženě realizován nejen ve starých, ale i v nových členských zemích EU, které je přitom nutné mnohem výrazněji zapojit, stane se jedním ze základních nástrojů posílení územní soudržnosti Evropské unie;
8. upozorňuje, že přestože Galileo nabídne své základní služby na hromadném trhu zdarma, služby s vyšší zaručenou spolehlivostí a přesností budou zpoplatněny. Pro posílení územní soudržnosti je důležité, aby méně rozvinuté evropské regiony nebyly v tomto ohledu znevýhodněny a byly v celém procesu od začátku aktivní. Musí jim zejména být zajištěna dostupnost systému a aplikací;

Odpovědi na otázky kladené Zelenou knihou

K otázce č. 1 – možnosti přijetí opatření pro urychlení zavedení aplikací GNSS na trh, vhodnost právního rámce a potřeba jeho dalšího zlepšení a role orgánů veřejné správy:

9. v oblasti dopravy je třeba mnoho technických předpisů Společenství novelizovat tak, aby požadavky v nich obsažené byly založeny na standardech systému GALILEO, tzn. aby nebyly s nimi v rozporu. Jen tak bude možné zajistit nezbytnou úroveň interoperability mezi různými systémy nebo aplikacemi. Důležitým faktorem, který by v této oblasti mohl urychlit zavedení bezpečnostně relevantních aplikací navigačních systémů na trh, by mohla být důsledná certifikace souladu se systémem GALILEO podle novelizovaných technických předpisů Společenství a přijetí základních technických požadavků na traťová a jiná zabezpečovací zařízení využívající družicovou navigaci. Obecně bude třeba vytvořit důkaz bezpečnosti, který by byl součástí certifikačního procesu. Certifikačním orgánem přitom musí být subjekt, který bude mít příslušnou působnost a pravomoc k výkonu takové činnosti (přitom je třeba rozlišit úroveň národní a evropskou). Je nutné se rovněž rozhodnout, ve vztahu ke kterým součástem systému GALILEO (a to včetně systému EGNOS) bude jiné systémy nebo aplikace potřeba certifikovat;

10. nové technologie s sebou přinášejí i nová rizika. Je tedy třeba dále řešit např. otázky prevence a obrany proti úmyslným útokům a dále podrobně šetřit otázky odpovědnosti (veřejnoprávní i soukromoprávní);
11. v oblasti geodézie, energetiky, vodního hospodářství, telekomunikací apod. je potřeba zajistit certifikaci a aktuálnost mapových podkladů, a to sjednocením přístupu jednotlivých orgánů. Významným přínosem pro přístup místních a regionálních samospráv k datům a k harmonizaci dat jako takové, představuje projekt Globálního monitorování životního prostředí a bezpečnosti (GMES). Je však nutné dořešit vztah GMES a směrnice INSPIRE (směrnice 2007/2/ES o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství) a způsob a podmínky zpřístupnění dat vlastněných veřejnou správou pro privátní subjekty (například duševní vlastnictví, limity a podmínky využití). I místní a regionální úroveň by měla mít z GMES prospěch, což je třeba při vývoji iniciativy a aplikací zohlednit. Zejména je třeba zmírnit větší finanční zatížení měst, regionů a obcí při případném nezbytném přizpůsobení stávajících souborů dat, například harmonizací existujících dat, změnou datových rozhraní či odpovídajícími finančními mechanismy, aby se zabránilo tomu, že náklady ponese jen místní a regionální úroveň, která těmito daty často disponuje. Mimoto se při tom musí náležitě zohlednit bezpečnostní aspekty a požadavky na ochranu dat (z části se jedná o velmi detailní data);
12. měly by se též začít vytvářet cenově dostupné aplikace usnadňující pohyb hendikepovaným osobám;

K otázce č. 2 – vnímání současného právního rámce upravujícího otázku ochrany soukromí související se zavedením služeb využívajících GNSS a potřeby dalších opatření pro řešení konkrétních otázek ochrany soukromí:

13. nové technologie zvyšují nutnost odpovědněji řešit a prohlubovat oblast ochrany soukromí, a to především u aplikací souvisejících se zajišťováním ochrany před protiprávními činy a u aplikací zabývajících se krizovým řízením. Důraz je třeba klást na prevenci a zamezení zneužívání získaných informací a dat;
14. je nezbytné definovat hranici mezi možným ekonomickým využitím jednotlivých aplikací a ochranou soukromí občanů (sledování zboží, zákazníků, zaměstnanců atd.). Aplikace bude nutné z hlediska ochrany soukromí certifikovat a vytvořit opatření proti zneužití takto získaných dat. Většina informací, které mohou narušit soukromí občanů vzniká jako vedlejší, uživatelem aplikace nevyžádaný, produkt. Je proto potřeba posuzovat aplikace i z hlediska možnosti vytváření takovýchto nebezpečných sekundárních efektů;

K otázce č. 3 – týkající se relevance vynakládaného celkového úsilí Evropy ve sféře výzkumu obecnému cíli, kterým je zajistit Evropě konkurenceschopnost v oblasti moderních technologií a zvýšení výzkumného úsilí a co nejlepšího využití výsledků výzkumu:

15. je třeba definovat společné zájmy a priority a spojit úsilí směřující k podpoře vývoje, výzkumu a vědecké činnosti, a to včetně otázek jejich financování. Pro formulaci další strategie by bylo účelné analyzovat doporučení již ukončených projektů vědy a výzkumu řešených v rámci GJU, ESA a Rámcových programů EU. V nové strategii je nezbytné zohlednit i úlohu místních a regionálních samospráv, které samy mohou najít řadu uplatnění pro využití navigačních systémů a především mohou nastartovat a stimulovat zájem o výzkum a vývoj této oblasti v jednotlivých regionech;
16. pro účely identifikace nových uplatnění na místní a regionální úrovni mohou místní regionální orgány určit formy spolupráce a studia s univerzitami, čímž se vytvoří žádoucí synergie, která zlepší výzkum prostřednictvím přímého pozorování území;
17. na vývoji aplikací se musejí stále větší měrou podílet jejich koneční uživatelé. Při podpoře tvorby aplikací by se nemělo postupovat jednosměrně, tj. od technologických firem, ale měla by poskytovat prostor i budoucím uživatelům produktů, aby si mohli nechat aplikaci technologickými firmami zhotovit „na klíč“. Často se jeví přesná znalost potřebných výstupů při tvorbě, a tedy přesnější zadání, mnohem efektivnější než následné přizpůsobování universální aplikace. Dále je třeba podporovat provázanost s již existujícími a funkčními systémy;

K otázce č. 4 – povzbuzování malých a středních podniků úřady a orgány veřejné správy, podpory středisek poznatků a vzdělávacích programů:

18. je třeba vytvořit celoevropský systém propagace, pobídek a vzdělávání, jelikož pouze koordinovaný přístup může přinést potřebný efekt. Důležitým prvkem tohoto systému by měl být Výbor regionů, který může sehrát významnou úlohu při zapojování místních a regionálních samospráv do této činnosti. Je totiž nezbytné, aby takovýto systém fungoval co možná nejlépe občanům, uživatelům (významnými uživateli budou i samotné místní a regionální samosprávy) a podnikům vyvíjejícím konkrétní aplikace. Přestože stěžejní část tohoto vývoje uskuteční malé a střední podniky, nelze opomíjet ani velké společnosti, které mohou sehrát zásadní roli při zajištění kompatibility s jinými jimi provozovanými systémy, jako např. energetické společnosti, poskytovatelé GSM sítí atd.;
19. bylo by nanejvýše vhodné zřídit evropskou agenturu na podporu tvorby aplikací a propagaci projektu Galileo. Tato agentura by měla mít k dispozici finanční nástroj (venture capital) na podporu malých a středních podniků pro tvorbu aplikací. Agentura by měla mít „Contact point“ v každé zemi a spolupracovat nejen s národními orgány, ale i s místními a regionálními samosprávami a podnikatelskými, popřípadě výzkumnými svazy. Je nutné, aby EU přijala odpovědnost nejen za tvorbu samotného systému, ale i jeho aplikací a propagaci projektu.

Tuto úlohu by mohla plnit také agentura GSA, ale nemůže, neboť to v současné době není v její pravomoci;

20. vzhledem k tomu, že projekt evropského navigačního systému nemá jasně vymezen realizační harmonogram ani ekonomický přínos a ziskovost, je pro podniky vyvíjející aplikace značně obtížné získat komerční úvěr. Je tudíž nanejvýše nutné vytvořit jiný, k tomu určený finanční nástroj. Rozpracování by si zasloužila myšlenka spolusdílení aplikací. Vzhledem k významu celého projektu pro realizaci Lisabonské strategie je financování pouze v rámci 7. rámcového programu apod. neadekvátní a nedostatečné;
21. za velmi účinné je třeba považovat semináře a školení, na kterých by se měly podílet místní a regionální samosprávy jako subjekty, které mají velmi blízko jak k uživatelům aplikací, tak k malým a středním podnikům a též široké veřejnosti. Koordináční roli by zde mohl sehrát Výbor regionů;

K otázce č. 5 – nejdůležitější spolupráce a konkrétní oblasti ve světě, na které je třeba se zaměřit:

22. je třeba podporovat jednání směřující k zajištění kompatibility a interoperability systémů GALILEO, GLONASS, COMPASS a GPS (případně dalších), jakož i mezinárodní koordinaci prací na aplikacích především z hlediska zajištění interoperability s přeshraničním charakterem. Měla by být tedy zajištěna nejen kompatibilita systému, ale do co největší možné míry i kompatibilita aplikací. Dále je třeba věnovat více pozornosti spolupráci na vývoji systémů chránících společnost před teroristickými útoky a jinou kriminalitou;

K otázce č. 6 - zda by se měly zavádět normy pro zařízení a služby družicové navigace a na jaké úrovni:

23. bylo by žádoucí dosáhnout koordinace na celoevropské úrovni pro posuzování aplikací GNSS nejen z hlediska bezpečnosti, ale i z hlediska vzájemné kompatibility a provázanosti. Jako nešťastné řešení považujeme vznik vzájemně nekompatibilních aplikací na národní popř. regionální úrovni, jak tomu je v současné době například u národních systémů výběru mýtného. Dále by bylo vhodné iniciovat vypracování jednotného rámce, který by definoval jednotný přístup při zavádění opatření sloužících k dosažení bezporuchové lokalizační funkce systému GALILEO (s předpokládanou úrovní integrity bezpečnosti dle příslušných standardů), a to s přihlédnutím k působení uvažovaných lokálních vlivů a k různým požadavkům na přesnost lokalizace. Je nutné co nejdříve definovat způsob odpovědnosti za činnosti v oblasti „veřejně regulovaných služeb“ na evropské a národní úrovni tak, aby tento proces probíhal v členských státech koordinovaně a na srovnatelné úrovni;

K otázce č. 7 - jaké bezpečnostní aplikace vyžadují certifikaci, zda jsou bezpečnostní požadavky na infrastrukturu systému GALILEO dostatečné pro vytvoření základny pro certifikaci systému včetně doby životnosti infrastruktury a otázky odpovědnosti:

24. certifikaci vyžadují především ty předpokládané systémy a aplikace, které využívají garantovaných služeb GALILEO (zvláště všechny bezpečnostně relevantní aplikace) a u kterých je nutné postupovat podle příslušných standardů. U těchto služeb je též potřeba zajistit transparentnost požadavků, aby nedošlo ke zneužití;
25. k prokázání dosažení určité úrovně integrity bezpečnosti systému je nutné přijmout potřebná opatření aplikovatelná ve všech fázích životního cyklu zařízení. Obecně je potřeba řešit otázky odpovědnosti výrobce zařízení i provozovatele systému za poruchy a výpadky v provozu;

K otázce č. 8 – otázka lepší koordinace spektra na mezinárodní a evropské úrovni a zda by se měla přijmout opatření týkající se potenciálních zdrojů rušení:

26. je třeba nadále řešit problematiku zajištění kompatibility systému GALILEO s jinými světovými systémy GNSS a nebo alespoň zajistit, aby se navzájem nerušily;

Odpovědi na otázky č. 9 a č. 10 byly již zahrnuty v reakcích na předchozí otázky.

Doporučení a postoje Výboru regionů

27. vnímá a podporuje záměr Evropské komise a Evropského parlamentu financovat kompletní dokončení systému Galileo v rámci současné finanční perspektivy, jako nejlepší a jediné reálné řešení současné situace, a to i za cenu její renegociace a upravení v minimálním rozsahu nezbytném pro okamžité pokračování projektu. Upozorňuje Radu a Evropskou komisi, že úspěšnost celého systému je zásadně závislá na rychlosti realizace;
28. upozorňuje Radu a Evropskou komisi na nutnost urychleně nalézt způsob financování dokončení projektu z evropských veřejných zdrojů a co nejdříve rozhodnout o umístění agentury GSA a její nové, z důvodu změny financování systému změněné, úloze. To vše pokud možno ještě do konce roku 2007;
29. vyzývá Radu a Evropskou komisi, aby určila přesný a realistický časový harmonogram včetně data uvedení systému Galileo do provozu a důsledně kontrolovala a vyžadovala plnění tohoto harmonogramu. Je nutné vyvinout maximální úsilí, aby nedocházelo k dalším zpožděním;
30. upozorňuje Radu a Evropskou komisi, že je nezbytné, aby vývoj jednotlivých aplikací probíhal souběžně s přípravou a realizací systému Galileo tak, aby od data zpuštění systému byl Galileo plně využíván a nevznikalo další zpoždění tím, že budou aplikace vyvíjeny

až následně. Přípravě aplikací a jejich konečných uživatelů je proto nutno věnovat stejnou pozornost a podporu jako samotnému navigačnímu systému;

31. upozorňuje Radu a Evropskou komisi, že pro úspěšnost projektu je nutné použít nejen národní, ale i regionální přístup a místní a regionální samosprávy musí hrát v procesu přípravy, realizace systému, tvorby aplikací a propagace svoji významnou nezastupitelnou úlohu. Za tímto účelem je Výbor regionů připraven převzít roli prostředníka a koordinátora mezi Evropskou komisí, příslušnými orgány systému Galileo a místními a regionálními samosprávami.

V Bruselu dne 28. listopadu 2007

předseda
Výboru regionů

Michel DELEBARRE

generální tajemník
Výboru regionů

Gerhard STAHL

II. POSTUP

Název	Zelená kniha o aplikacích družicové navigace
Odkazy	KOM(2006) 769 v konečném znění
Právní základ	
Procedurální základ	
Datum dopisu Komise	8. prosince 2006
Datum rozhodnutí předsednictva/předsedy	9. ledna 2007
Odpovědná komise	Komise pro politiku územní soudržnosti
Zpravodaj	pan Petr Osvald (CZ/SES) člen zastupitelstva města Plzně
Poznámka	
Datum projednání v komisi	14. září 2007
Datum přijetí v komisi	14. září 2007
Výsledek hlasování v komisi	většinou hlasů
Datum přijetí na plenárním zasedání	28. listopadu 2007
Předchozí stanovisko Výboru	